

Günlerin Köpüğü 1001

İsmail KARAKURT

Günlük Tutmak, 22 Haziran 2014 Pazar, Alemdağ

“Bu hatıraları niçin yazdığımı sorsalar, belki de hiç cevap vermeye lüzum görmem. Arzu ettim yazdım. Diyelim ki bu da bir çeşit çocukluktur.” (Muallim Naci / Ömer’in Çocukluğu)

Bunları yani bu günlükleri niye yazıyorum? Cevabı çok basit: Niçin yazmadım bunları bir kenara dememek için?

Günlük, varsayın “kendimle konuşmalar”, muhatap yok karşınızda. İnanın ki bu, konuşmaların en hakikisi. Ömür geçip giderken unutmadan hatırladığımız konuşmalardır.

Günlük tutun! Bir sürü deftere yazın!

Günlükler, hayatınızın bazı dönemlerinde durup soluklanmanızı, kendinize bakıp kendinizle konuşmanızı sağlar. Zaman kavramının hiç acıması yok, bir yerden sonra hatıra bile kalmıyor. Bunu bile bile zamanın öncesini ya da sonrasını düşünmeyerek günün içinde ya da ruhunuzda ufak ufak kazılar yapmayacak mıyız?

Yazılmayan şeyleri, bilinmeyen bir uçuruma sanki bir toz bulutu gibi alıp götürüyor zaman. İnsan büyüğü bir çember çiziyor günlükleriyle kendisine; yazdıklarına, içeri aldıklarına, dışarıda bıraktıklarına. Dışarıda bırakılanlar bu çemberi aşan karanlıkta kalıyor. Günlük tutun, demem boşuna değil! Sen varsın, bir defter, bir kalem var. Günlük için defterle konuşma, defterle söyleşme sanatı da denilebilir. Kendimle konuşma, kendimle söyleşme...

Her ne kadar derslerde günlükler; deneme, makale, fıkra, anı, yaşam öyküsü, eleştiri, gezi yazısı, röportaj, söyleşi, mektup gibi öğretici metin türleri içinde yer alan ve bir yazarın, bir kişinin günü gününe tuttuğu, üzerine günün tarihini attığı, günlük yaşamından kesitler sunduğu yazılardır filan desek de esas olan

o günün tarihinin atılması yoksa her günü yazmak zordur. Yazan kişinin eserlerini nasıl ürettiği; öyküsünü, romanını, şiirini nasıl yazdığı, o gün için neler düşündüğü, olaylar, durumlar ve konularla ilgili düşüncelerini en sade biçimiyle nasıl değerlendirdiği ancak ve ancak hatıralarında ya da günlüklerinde yer alır.

Günlüklerinden hareketle o kişiyi, çevresini, duygu ve düşüncelerini daha iyi tanımış oluruz.

Edebiyatın öğretici metin türlerinden biri olduğu kadar ilginç bir tür de olan ‘günlük’, az ya da çok, günlük tutanların kendileriyle konuştukları, kendilerini ele verdikleri, kendilerine en çok yaklaştıkları türdür. Albert Camus “*Kimse, hiçbir zaman, kendisini olduğu gibi açığa vurup anlatmayı göze alamaz.*” dese de, günlük tutanlar kendilerinden açık vermeye devam ederler.

Okuyunca göreceksiniz ki günlüklerde, kısa değiniler, edebiyat ağırlıklı notlar, göndermeler, epigraflar, şiir uçları, hatıralar, öykücükler, eleştiriler, denemeler yer alır.

Günlüklerde denemelerde olduğu gibi yazarın karşısında bir okur yoktur; yazar kendisiyle baş başadır, yalnızdır. Yalnızlığında konuşur. Okuyucu günlükleri yazarla birlikte okur, yazarla birlikte yaşar, onunla birlikte düşünür.

Sözün özü, günlük tutun, kendinizle konuşmaya devam edin!

“Lhasa de Sela”, 23 Nisan 2007, Turgutlu

Yakıcı, mistik, karanlık ve kıskırtıcı bir ses keşfettim: Lhasa de Sela!

Başka bir kelimeyle özetleyecek olursak; acı...

Lhasa de Sela’yı İnternet’te gezinirken buldum, iyi ki bulmuşum. İstanbul Jazz Festivali kapsamında 14 Temmuz 2005’te Sepetçiler Kasrı’nda konser vermiş. İçim sızladı şimdi. Lhasa’yı ilk dinlediğimde keşke İstanbul’da olsaydım, belki bu konsere giderdim dedim kendi kendime. İçimde bir sızı hâlinedir. Farklı bir ses. Dinledikçe müziği için de aynı şeyi düşündüm. Uzaklardan, büyülü, yürek burkan, özgün ve evrensel bir ses olduğu kesin. İçtenlik ve çok samimiyet sürüyor sesinin bütün tonlamasına. Dinleyeni farklı duygu yoğunluklarına alıp götürme gücüne sahip. Sesindeki hüzne ve isyankâr canhıraş tınılara rağmen kimi parçalarda coşup eğlenmemek elde değil. Bazılarında da yorgunluk efekti hissediliyor Lhasa’nın sesinde. Üzücü bir hikâyesi olduğunu düşünüyor insan şarkılarını dinlerken.

Kendisinin hayatı tanımladığı gibi kesinlikle hiçbir parçası aynı ve sıradan değil. İçinden yol geçen bir sese sahip Lhasa. Gitmek, veda, hüznün, ayrılık, özlem, kavuşmak, varmak... yola ait ne varsa bu seste de var. Zaten çocukluğundan beri uzun yolculuklar yapmış. Bu yolculuklar Lhasa'nın hayal dünyasını öylesine zenginleştirmiş ki. Meksika, Kanada, Amerika, Doğu Avrupa, Arap ve Asya müziklerinin bileşimi deniyor yaptıkların da. Diğer şarkılarından bazılarını da dinledim ama benim en çok sevdiğim İspanyolca söylediği "El Desierto" parçası oldu. Günlerce dinledim. "El Pájaro" parçası da ayrıca özel. Başkaca da harika parçaları var.

Gümüş Kâse, 21 Haziran 2014 İstanbul

Yeni kitaplar gibi eski kitaplar da beni her zaman mutlu eder. Her ne kadar okuyacak yığınla kitap raflarda dizili olsa da. Bugün Kadıköy, Üsküdar ve Beşiktaş'ta sahafları gezme hesabı yapıyordum ki, birden sehpanın üzerindeki gümüş kâse dikkatimi çekti. İyiden iyiye kararmıştı. Günlüğü yazılacak kadar kararmıştı. Altında Şile bezinden bir örtü... Narçiçeği ve gülkurusuyla doldurulmuş tıka basa. Kararmış gümüş kâse, hiç düşündün mü günün birinde biri çıkıp günlüğünü yazacak? İşte yazıldın. Git kendini bir gümüş ırmağında yeniden yıka! Ama dertlisin. Bir dokunsam bin "ah!" edecek gibisin. Durup dururken yazdım günlüğü ama durup dururken kararmışlığa dokunamam. Bu düpedüz bir nesnenin nefes darlığından başka bir şey değil. Bir kara gümüş kâsenin ahını alamam. Ah alamam! Ah!

Zaten yola çıkanın eni sonu ulaşacağı bir 'ah'tır!

Kitaplığımdan yürütülmüş kimi kitapların peşine düştüm. Yıllar sonra da olsa, bulduklarımı sahaflardan fahiş fiyatla almak zorunda kalmam. Bazılarının yeni baskısı çıkmış. Yeniler, eskileri kadar mutlu etmiyor beni.

Aysel sesleniyor mutfaktan: "Çay hazır!" En iyisi çay içmek, hadi bismillah!

Bozlaklar, 6 Şubat 1999 Sarıkaya

Haftaya okullar açılacak.

Bugün, biraz kitap ve dergi almak için Kayseri'ye gittim.

İlkin Akabe Kitabevine uğradım. Burası, Kayseri'ye her gidişimde neredeyse ilk uğrak yerimdir. Esat abinin ısmarladığı çay kadar sıcak mekân. Çay, hâl hatır ve dostlarla muhabbet... Sonra diğer kitabevlerine uğradım. Almak istediğim kitapları ve dergilerin yeni sayılarıyla geçen aydan kalanlarını aldım.

Kitap ve dergilerin arasına bir de Muharrem Ertaş'ın Kalan Müzik'ten

çıkan “Kalktı Göç Eyledi” kasetini sıkıştırdım. Eve gelince ilk işim teybe kaseti koyup dinlemek oldu. Aman Allah’ım, nasıl bir ses bu, nasıl bir çığırtışma, nasıl bir uluyuş?

Söze başlamadan önce, tek çalgı ile dehşet bir açış. Sonra söz:

*“Kalktı göç eyledi Avşar elleri
Ağır ağır giden eller bizimdir
Arap atlar yakın eder ırağı
Yüce dağdan aşan yollar bizimdir.”*

Müthiş bir ses genişliği, gök kubbeyi sarsan bir çığlık, bir uluma; fonda hafif çalgı demi... Evet, bu bir bozlak! Bozlaklar, tabiatın içindeki sesi içimizdeki niyaza döndüren, insanı Hakk’a yakınlaştıran Abdal geleneğinin gür ulumasıdır. Bu, Beat Kuşağı’nın en etkileyici ve vurucu şairlerinden Allen Ginsberg’in ‘uluma’sı gibi bir şey değil. Sanki söylediği yerin dağlarını, uçurumlarını doldurmuş sesin içine. Anadolu’nun küçük bozkırlarına Asya’nın büyük bozkırlarının uluyuşu sıkıştırılmış. Efkârla dinleyiş, başka bir duygu ve derin bir hayranlık.

Çukurova’yı Torosları bilemem ama benim dinlediğim bozlakların İç Anadolu’ya, daha çok Kırşehir, Keskin, Kaman, Kırıkkale yöresine özgü olması.

Kubilay Kolukırık’ın, zaman zaman abdal havalarıyla bizi mest etmesi boşuna değilmiş.

Mehmet Kara’nın söyledikleri arasında bunlar var mıydı, tam hatırlamıyorum şimdi?

Bu topraklarda bozlağın birkaç delisi Muharrem Ertaş’ı bilmeyen, Neşet Ertaş’ı, Hacı Taşan’ı, Çekiç Ali’yi dinlemeyenler kalkıp sosyoloji yapmasın, ‘içeriden’ konuşmaya kalkmasın.

Muharrem Usta, geceyi bölen bir havalandırmayla *Yağmur Yağdı Yine Bulandı Hava*’yı söylerken, Sarıkaya’ya kar yağıyordu.

Yunus Emre Divanı, 6 Şubat 1992, Ankara

Mustafa Tatçı Hocam, *Yunus Emre Divanı*’nı imzaladı. Tetkikli, oylumlu bir çalışma ve sanırım alanında tek. *Divan*’ın sayfalarını rastgele karıştırırken, nasibime şu beyit düştü:

*“Ben bir kitap okudum, kalem anı yazmadı,
Mürekkep eyler isem, yetmeye yedi deniz.”*

Baş Dönmesi, 20 Temmuz 2014 Sancaktepe

Kitaplığa bakarken Aragon'un *Çağımızın Sanatı* adlı kitabı gözüme çarpıyor. Aldım. Rastgele karıştırdım. 18. sayfasında durdum kitabın. Başlıyorum bu sayfayı okumaya. Dehşet. Sonra yazının sonuna bakıyorum. Tam otuz iki sayfalık bir yazı. Dehşet dedğim şu sözler, bende de bir baş dönmesi hükmünde:

“Okuduğum şeylerde her zaman yalnızca baş dönmesi aradım: Beni kendimden geçiren kitaba teşekkürler, ve kimi zaman bu iş için bir tek cümle, aklınızı başınızdan alan bir cümle yetişir, ya da öyküdür sizi bağlayan. Karşılığında dünyanın bütün altınlarını verebileceğim bu baş dönmesi hiçbir kurala bağlı değildir. Bir kitabı açarım ve bütün kitabı hiçe indiren iki satıra rastlarım, çünkü bu iki satırdan sonra, başka bir şey duyabilir miyim ki? Artık kitaptaki hiçbir şey bana bu iki satırın değerinde gözükmez, içimde uzayıp giden çın çın bir söz karşısında sayfalar ve sayfalar dolusu öyküyü bir yana bırakırım.”

Aragon, bu sözlerini, gerçek adı Philippe Joyaux olan Philippe Sollers'in ilk romanı *Bir Garip Yalnızlık* (1959) üzerine yazmış.

Neşet Ertaş Kitabı, 25 Şubat 2000 Sarıkaya

Neşet Ertaş Usta'nın kitabını hazırlamış Bayram Bilge Tokel abi. Anadolu bilgeliğinin sesidir o. Neşet Ertaş'ı ilk kez dinlediğimde kaç yaşımıydım, bilmiyorum. Ama tek bildiğim şey kendimi bildiğimden beri Usta'yı dinlediğimdir. Gariplerin garibine gitmez Abdalan-ı Rum ustalarını dinlemek. Neşet Ertaş, bozkırın görgüsünü almış bir ustadır. Anadolu mayasının şekillendirdiği meziyetli bir abdal, neşe erbabı... Ülkemizde “türkü” ve “bağlama” denilince akla gelen ustadır, “bozkırın tezenesi”dir. O bağlamaya yüklenir ve bağlamaya yükler gönlündekileri, türkülerini yani... Sesinde Anadolu insanının duruluğu, samimiyeti, babacanlığı, güzelliği var. Dinleyicisini eşsiz yorumuyla allak bulak eden “Büyük ölçüde ünlü bozlak ustası babası Muharrem Ertaş'tan tevarüs ettiği Orta Anadolu Türkmen / Abdal müziği geleneğinin en rafine temsilcilerinden biri”dir.

Kitap, “Neşet Ertaş'ı Anlamak ve Anlatmak”, “Neşet Ertaş'la Baş başa”, “Konuşmalar”, “Neşet Ertaş Türküleri”, “Fotoğraflar ve Kaynakça” bölümlerinden oluşmaktadır.

Arka kapakta *“Elinizdeki eser hayatını türkülerine, türkülerini hayatına adanmış eşsiz saz ve söz ustası Neşet Ertaş'ı anlamaya ve anlatmaya yönelik bir monografi denemesi.”*dir diye ifade edilmiş.

Netice itibarıyla Neşet Ertaş hakkında hazırlanmış esaslı bir kitap, *Neşet Ertaş Kitabı*. Teşekkürler Bayram Bilge Tokel abi!

Bir Kitapçada, Bir Dergide, 31 Ocak 2014 İstanbul

“Madem aynı kitaba iman ettik / Bu aşktır” Hayriye Ünal

Bir kitapçıya girip kitaplar arasında gezinerek, arka kapak yazılarına göz atmak, kapak resimlerine bakmak, hangisini niçin okuyacağınıza karar vermek, elimizi cebimize atmak, ne kadar paranızın olup olmadığını kontrol etmek, bir sıkıntı yoksa istediklerinizi alabilecekseniz oldukça keyifli bir şey bu.

En iyisi kitapçıları gezip yaşayın bunu.

Şair *Şakir Kurtulmuş*'a yıllar öncesinden, 1982'den kalma bir emaneti vermek için kararlaştırdığımız yer: *Yedi İklim* dergisi oldu. Bir mâni olmazsa cumadan sonra buluşmaya karar verdik.

Üsküdar'dayım. İlk defa *Yedi İklim* dergisine gittim. Şakir Kurtulmuş on altı suları geldi. Buluştuk. Hoş beş çay, simit muhabbet... Sonra Ali Haydar Haksal, Hasan Aycın, Osman Bayraktar ve birkaç genç geldi. Tanıştık, konuştuk, sustuk, muhabbet ettik.

Saat yirmi bir civarında dergiden ayrıldım.

Kitap Bağışı, 1 Kasım 2012 Şile

“Bazı kitaplar incecik bir sızıyla gelir yanımıza” Merve Koçak Kurt

Çok çok kitaba ihtiyacım var. Bu fakire kitap bağışı lütfen! Okul bahçesine gecekondu düşünüyorum, bana kitap gönderir misiniz?

Yarın Bekleyebilir sadece bir kitap adı değil. Kitap beklemek içindir. Ben de beklerim, söz verdi şair!

Tanrı Misafiri, 19 Haziran 1993 Cumartesi, Ankara

Mustafa Tatçı Hoca'nın misafiri oldum bu gece. Saat üç sularına kadar sohbet ettik. Sonrası uyku...

Yozgat'ta Kitapçı, 30 Aralık 2012, Şile

“Düşünsenize,

Yozgat diye bir yer var

Orada yaşayan insanlar orada bir kitapçı.” Özgür Ballı

Yozgat'ta kitapçı denilince, ortaokul ve lise yıllarında benim sık sık uğradığım birkaç mekân vardı: Çile Kitabevi, Ülkü Kitabevi, Millî Eğitim Bakanlığı Kitabevi ve Tuna Kitabevi... Otuz yıl öncesinin kitapçılarıydı bun-

lar. O yıllarda, hiç unutmam, en çok Çile Kitabevinden almıştım kitaplarımı. Ülkemizde son yirmi beş/otuz yıldır kitapçıların hazin sonunu bilmeyen mi var? Yozgat'taki kitapçılar acaba şimdi ne âlemdeler? Hangisi çalışıyor, hangisi kapandı, hangisi oyuncakçı ya da kırtasiye dükkânı oldu?

Erzurum'dan Telefon, 30 Kasım 1992 Emirdağ

Bu akşam yine burada, kütüphanede kendi sessizliğime gömülmüş oturuyorum.

Telefon sesi. Saat yirmi bir on.

Hayret! Bu saatte Hüseyin Alacatlı arıyor Erzurum'dan. Biraz sitemden sonra "Sana iki müjdem var diyor. "Oğlum nişanlandım" bu bir, şimdi sıkı dur ikincisi seni ilgilendiriyor: "Şu an hangi kitabı okuyorum, biliyor musun?" diye soruyor. "Nereden bileyim azizim, çatlatma insanı" diyorum. "Çatla! *Simurg*'u" diyor "*Simurg*'u okuyorum" "Nasıl olur, henüz bana gelmedi?" diye hayıflanınca: "Çatla patla, oh olsun, ilkin ben okuyorum!" latifesinden sonra tebrik ediyor beni.

Simurg'un kanat vuruşu Erzurum'a kadar uzanmıştı.

Kadim Kapı, Kertenkele, 05 Nisan 2012 Turgutlu

İnsanlar yolunu şaşırır ya, demek ki kertenkeleler de şaşırıyor. Küçük bir kertenkele eve dalmış. Bir gülme tuttu beni. Sonra "Kertenkelecik, haydi çık, evden çık!" dediğimdeyse, benim bu seslenişimi, çok şairane mi buldu nedir, resmen oyun oynamaya başladı. Ya kanepenin altına kaçıyor ya kitaplığın arkasına. Şaşkınlık mı bu, bir haber hâli mi?

Tesadüf mü, tevafuluk mu? Bugün, sevgili şairim Orhan Tepebaş şiiir kitabı *Kadim Kapı*'yı, *Kertenkele* dergisinin yeni sayısını ve Çaykur 42 Nolu Tirebolu Çayı göndermiş. Kargodan aldım.

Kadim Kapı'yı aralıyorum. Kitabın kimliği, dostluk nişanesi imza, içindikiler ve Mevlana'dan alınan bir epigraf: "*sana dilsiz, dudaksız sözler söyleyeceğim. /bütün kulaklardan gizli sırlardan bahsedeceğim. /sana bu sözleri, herkesin içinde söyleyeceğim. /ama senden başka kimse duymayacak. /kimse anlamayacak.*"

Kitap, *Şairler ve Mevsimler, Mürekkep Düşleri* diye iki bölümden oluşturulmuş. Tam da şairlerin mahvolmaya başladığı bir mevsim. Günlüğe küçük bir kertenkelenin şaşkınlığından, şaşırmasından bahsederek başlamıştım ya, ilk

şiiirin ilk dizesine bakar mısınız? Bu kadarı da olmaz, pes yani! Bir daha soruyorum: Tesadüf mü bu, tevafuk mu?

“türkler her bahar şaşırır, ben de şaşırdım pavese”

Benimse günlükte bahsettiğim, bir kadın adı değil; bir şair, bir kitap, bir dergi ve bir çay!

İlk şiir, esaslı. Sağlam. Yani *Pavese ile bu kış*. Yusuf’un adını söyleyecektim ki *“sana bir kıssa anlatacaktım / gömleğin neresinden yırtılmıştı... söylemedin”* dizelerini okudum. “ah Bachmann!” Bir daha anladım ki *“şairler ve mevsimler sessizce terk eder bizi”* ya da *“her şair kendi kışını yaşar”*

Sezai Karakoç’a yazılan şiir, başkasına neden haram ki?

“zaten ben şiir ilminden ne anlarım / babasının gömleğini giymiş bir çocuğum”

Neyse ki dünyanın döndüğü ya da küçük kertenkelenin hâlâ kitaplığın arkasından çıkmadığı kimin umurunda? Sadece *“.. bazı kapitanların / yağmur yağarken neden / seyir defteri tutmadığını/ anlarsın belki”* Çünkü *“fırtınasız deniz yoktur...”*

Eyvallah Orhan Tepebaş! Kaleminiz kavi, inşirahınız daim ola!

Gülten Akın, 13 Ekim 1985, Ankara

“Ah kimselerin vakti yok / Durup ince şeyleri anlamaya” dizelerinin sahibi şair Gülten Akın Yozgatlıymış, daha bugün öğrendim. Oysa ben Yozgatlı yazarların en ünlüsü Abbas Sayar sanırdım. Ama böyle bir şair de varmış hem de esaslı bir şair.

Bunu nasıl mı öğrendim? Hüseyin’le Zafer Çarşısı’nda gezerken *İlahiler, Şiiri Düzde Kuşatmak* ve *Maraş’ın ve Ökkeş’in Destanı* adlı kitaplarını alınca. Sanatçının düze inmesi, bir sis çanı gibi uyarıcı görevinin olduğu bilinciy-le bu yazıların bir araya getirildiğinden bahsederek giriş yapıyor *“Şiiri Düzde Kuşatmak”*a. Şiirleri okumak için geniş zaman gerekiyor ama *“İlahiler”*den, şu dizeleri paylaşmadan da edemeyeceğim: *“Darıdan ufağım da / Dünya sığar içime / Dünyalara sığamam / Sığamam oğul”*

Gülten Akın, Yozgat’tan bir *Kırmızı Karanfil!*

Geçmişî Yâd Etmek, Eğitim Zirvesi, 23 Haziran 2014 Pazartesi, Zeytinburnu

Çekmeköy Çamlık durağından 522B hattı otobüsüne bindim. Zeytinburnu’na gidiyorum. Ümraniye Tepeüstü’nden çevre yoluna, Fatih Sultan Mehmet Köp-

rüsüne doğru seyreden otobüs az da olsa İstanbul'un yeşilinin içinden geçiyor. Yol kenarında çamlar, meşeler, çalılar, böğürtlenler var. Sağ tarafı Beykoz. Kavacık yolu ayırımından geçtik. Boğazın her iki yanı da Köprü üzerinden harika görünüyor.

Önce, ilk çalıştığım liseden öğrencim Avukat Serdar Özkederoğlu ile Cevizlibağ durağında buluştuk. Özlemiştir. Kozaklı Lisesinden bir hatıra, iyi bir genç Serdar! Deli dolu, çok hareketli. Hakikaten sevdiğim öğrencilerimden. Gece yarısı elindeki patatesli kömbe bohçasıyla kapımızı az çalmadı. Annesi, ne aziz ve mübarek bir kadındı. Çok hakkı var. Rahatsızmış. Hem annesi hem de kendisi. Şimdi Kayseri'ye göndermiş, dayılarına. Askerde geçirdiği o elim kazayı, bütün ayrıntılarıyla anlatı. Çok üzüldüm. Hâlâ o kazanın izleri, yıllar geçmesine rağmen, "Ramazan gelmeden fizik tedavi olması gerekiyormuş. Evlenmemiş. Bütün bu yaşadıkları, kardeşinin okulu vesaire derken, kendisini bu hâliyle kabul edeceği, nasibi kısmeti karşısına çıkmamış.

Birden, Neşet Ertaş'ın "*Şad olup gülmedim de eller içinde / Soldu benim gülüm güller içinde / Bir bahtı karalıyım oy kullar içinde / Gitti yarım gurbet elden gelmedi*" türküsü dolandı sanki dilime.

Argos, 07 Mart 1989 Ankara

Yeryüzü Kültürü dergisi alt başlığıyla çıkıyor *Argos*. Bu tür dergilerde ürünün çıkmasında estetik ve beğeni esastır. Yoksa gönderecekleri ürünü yayımlayacaklarını sanmıyorum.

"*Argos'un yolculuğu sürüyor. Tam yol.*" demişler. Pek havalı bir dergi; kuşe kâğıt, renkli, cıvıl cıvıl... Zengin dergisi olduğu her hâlden belli oluyor. Sanırım bir holding çıkarıyor.

Bildiğim kadarıyla Enis Batur ilgileniyor dergiyle.

Ne çok şey var dergide. Şiir, deneme, öykü, çözümlene yazıları, söyleşi, çizgi-roman dosyası, Salvador Dali'nin Günceleri, ilginç bir Orhan Veli Fotobi-yografisi, bol bol reklamlar...

İlhan Berk'le yapılan oylumlu bir söyleşi okunmaya değer.

Benim için de bir sürprizi var bu sayının. Bir ümitle gönderdiğim iki şiirimi de yayımlamışlar. Bir düş gibi. *Evvel Duman İçinde Bir Gece Yaprağı* ve *Ben Kendime Bu Tufanı Yakıştırdım*... Bana gelen mesaja göre *Enis Batur* beğenmiş şiirleri. Başka şiirler göndermemi bekliyormuş dergiye. Mesajı, derginin Ankara temsilcisi Faruk Alpkaya getirdi.

“Eğitimle Barış”, Ders ile Sohbet Arasında, 24 Haziran 2014 Salı, Zeytinburnu

“Eğitimle Barış” temalı I. Uluslararası Öncü Öğretmenler Zirvesine dün olduğu gibi bugün de katıldım. Zeki Gezer’le eşi erken ayrıldı. Zirvenin ikinci günü “Barışın Önündeki Engeller ve Eğitim Faktörü” konulu çalıştay ile başladı. Çalıştay, ESOGÜ Eğitim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Selahattin Turan’ın “Modern Okul ile Barış Arayışları” adlı konferansı ile açıldı. Çalıştay’da *Sosyal Barış Odaklı Eğitimin Amaçları ve Okul, Çokkültürlü Eğitim, Toplumsal Barış ve Müfredat, Okul Kitapları ve Barış Dili* olmak üzere dört konu tartışıldı ve sonuç bildirisi hazırlanıp kamuoyuyla paylaşılması kararlaştırıldı.

Çay ve kahve molaları ihmal edilmedi. Hem aralarda zirveye katılanların birbiriyle tanışması, kaynaşması ve paylaşımı daha iyiydi.

Zirve, “Farklı Kültürel Topluluklara Yönelik Eğitsel Etkinlikler” atölyeleri ile devam etti. Atölyelerde çeşitli ülkelerden katılan öğretmenler sekiz farklı uygulamayı paylaştı. Sıkıldım, dışarıya çıktım. Çıkış o çıkış Zeytinburnu Belediyesine kadar gittim. Şemsettin Şeker’in hazırladığı *Ders ile Sohbet Arasında* adlı kitabı istedim. Cüneyt İssı Hoca bahsetmişti on dokuzuncu asır İstanbul’unda ilim, kültür ve sanat meclislerini anlatan hoş bir kitap diye. Bayan görevli kitaplarla ilgilenen arkadaş burada yok, dedi. Belediyenin arka tarafındaki parka gittim. Biraz nefes almak için oturdum. Etrafa göz attım. Trafik çılgın. Evliya Çelebi, Seyahatnamesinde, ‘Leb-i deryada mamur bir kasaba’ diye bahsetmiş Zeytinburnu’ndan. Değişen bir şey yok! Şimdi de tam bir büyük şehir kasabası Zeytinburnu.

Oturduğum yerden Fatih’in başladığı yer, surlar, eski sur içi, Yedikule Zindanları görünüyor. Surlar tarihe alıp götürüyor insanı. Kimi boğmuşlardı orada? Yüzyıllardan sonra böyle bir soru!

Hey surlar! “*Zamanla değil, bir yerde / Benim olmayan bir şeyle yaşlanıyorsun.*” Yaşlılık devam ediyor. Ben de bu günlüğü parkta yazıyorum.

Bildiğim o ki, Yedikule Zindanları ya da namıdiğer Yedikule Hisarı İstanbul’un tarih kokan parçalarındandır. Yedikule Hisarı, İstanbul’u çevreleyen surlar ve kuleler topluluğundan. Burada hapsedilen esirlerden dolayı zindan olarak anılmaktadır. Ama şimdi daha çok Genç Osman akla geliyor Yedikule Zindanları deyince. Osmanlı haremünün dışına çıkarak evlilik yapan yenilikçi Genç Osman, Yedikule Zindanları’nda boğulmaktan kurtulamadı.

Biraz sonra Kültür dairesine bir daha gideceğim *Ders ile Sohbet Arasında*’yı istemek için. Sonra surlara doğru gezerim, surların önünde durur onları seyredirim belki. Vakit gelmiş bir daha gittim. Masada oturan şahıs: “Kitaplardan

sorumlu arkadaş birazdan gelir” dedi. Birkaç dakika sonra söz konusu şahıs geldi. “Ha, o kitap mı, İnternet’ten satın alabilirsin” diyerek satış yapılan adresi söyleyiverdi. Canım sıkıldı. Yine de pes etmedim hemen. Cüneyt Hoca’yı aradım. Vaziyeti anlattım. Kitabın yazarına ulaşmış. O da başkan yardımcısını aramış ama ulaşamamış. İşin sevindirici tarafı, elinde fazla varmış, kitabından göndermek için adresimi istemiş. Bunu kaçırır mıyım hiç? Cüneyt Hoca’ya açık adresimi sosyal ağdan yazıp gönderdim.

İstemeye istemeye bir iki küfür savurdum. İnsan küfürle rahatlar mı, sanki rahatladım gibi. Yazarı gönderecek nasıl olsa artık kitabımı bekleyebilirim. Bu umut, bu ışımayla hani şu siyasi mitinglerin yapıldığı meydanın bulunduğu Kazlıçeşme’ye doğru yürüdüm. Biraz gezintiye çıktığınızda semte adını veren çeşmeden camiye, türbeden cemevine, lalenin âdeta sahibi olan ‘Soğanlı Bitkiler Parkı’ndan Yedikule Zindanları’na kadar Kazlıçeşme’nin tarihine yeniden seyahat ediyorsunuz. Burası hâlâ ‘mazi’ kokuyor. Surları gezmekten vazgeçtim.

Marmaray’a bindim. Günlüğümü yazmaya devam ediyorum. Yanımda oturan kişi göz ucuyla ne yazdığımı bakıyor. İki çeşme arasında çalışıyor Marmaray. İlkini yazdım, diğeri ise hakkında hiç malumatımın olmadığı Ayrılık Çeşmesi. Biraz araştırsam fena olmayacak.

Tünelden, yer altından akıp giderken anons duyuyorsunuz: “Sirkeci istasyonundasınız!”

Eve biraz daha yaklaşıyorum. Dört dakika sonra Üsküdar!

İtibar, 17 Aralık 2013 Salı, Şile

“*Nasıl oluyor da bu gök hâlâ başıma devrilmiyor.*” Elif Nuray

Güneş Donanması ve Yeşil Çağ, 02 Kasım 1996, Sarıkaya

Güneş Donanması’nı orta birdeyken almıştım. Kitaptaki ilk şiiri okumaya doyamıyorum. Orta birdeyken aldığım İlhan Geçer’in *Yeşil Çağ* kitabının ilk şiiri de böyledir benim için. Az çalışmadım, bu iki şiiri taklit ederek çocuk/luk şiirleri yazmaya.

Güneş Donanması, Alaettin Özdenören’in *Edebiyat* dergisi yayınlarından çıkan şiir kitabı. Toplu aldığım kitaplar içinde, o yıllarda, benim için en anlaşılır olanıydı. Birkaç defa okudum kitaptaki şiirleri ama biri, bir şiir, neredeyse uykularımda bile gezindi durdu dizeleriyle: ‘Habersiz’

Kitabın ilk şiiri... Şairin belirttiğine göre: “Babamın emekli olmasıyla Maraş’a yerleştik. Lise 2. sınıfta yeğenim bizde kalıyordu. Çocuk uyurken seyreliyordum. Kalbime bir şey sızdı. ‘Habersiz’ diye bir şiir yazdım. Bu şiir daha sonra *Hamle* dergisinde de yayınlandı.”

Öğrendiğime göre, aynı zamanda Alaettin Özdenören'i etkileyen ilk şiiriymiş bu:

Çocuk uykusunda gülüyor / Yılların acı çılgılığında habersiz / Elleriyle oynuyor karanlıklar / Sessiz sessiz.

Ah bebem, rüzgâr saçlı bebem / Bilsen insanların hâlini bir / Bu kara yalnızlıkta körelen / Işık benimdir.

Bu uzayıp giden yolda / Ağlayıp ağlayıp da / Aklımı sokmuşum girdabına / Yaşamamın.

Şiir yazmaya başladığımda bu şiiri de biraz değiştirip kendimden bir şeyler katarak kaç defa yazdığımı hatırlamıyorum. O yıllarda, böyle yapmak benim için en önemli uğraşlardan biriydi. Çünkü gündelik hayattan uzaklaşmak istediğimde ya şiirler okurdum ya da 'şiirin rüya dünyası'na girerek şiirleri bu şekilde değiştirerek defalarca yazmaya çalışırdım. Şiir yolculuğunda çok kez yaptım bunu.

Bu şiirlerde ne mi var? Ses ve anlam uyumu, iç içe rüya kapılarını açan dizeleler insanı çağırıyor *Güneş Donanması*'na.

Âşıklara Notum: 26 Ocak 2013

"Gamsız insanlara eğlence gelirmiş yaşamak; / Yüreğin hisli mi işkencedesin, talihe bak!" - Mehmet Akif Ersoy

Kitaplarla Konuşmak, 22 Ekim 1990 Kozaklı

"Kitaplar yüzünden çok acı çekiyorum Esat abi. Sanki hepsi benim için yazılmış."

Oğuz Atay / Tutunamayanlar

Hayalleri olanlar kitapları okuyor, kitaplarla konuşuyor. Kitapların karşısına geçip onlarla konuşmak, onlarla oyalanmak... Burada oyalanmak sözcüğünü zamanı gelişigüzel harcamak anlamında değil, zamanı iyi değerlendirme, kitaplarla olan dostluğu pekiştirme olarak kullanıyorum. Kitaplığa bakmak, kitaplara dokunmak, rastgele karıştırmak, onları sevmek, onlarla söyleşmek müthiş bir haz veriyor insana. Bir kitabın kapısını açtığın zaman uçup gidiyorsun çok farklı düşüncelere, duygu dünyasına, çağrışımı bol coğrafyalara. Kendini daha iyi buluyorsun satırlar arasında. Efkâr basıyor, dertlerin artıyor.

Her şey bitiyor gibi geliyor ama bitmiyor.

Seni de aradım kitabın neresindeydin?

Yarın nüfus sayımı var. Görevliyim. En iyisi, konuşmanın devamı geceye kalsın.

Millî Kütüphanede Skandal, 09 Aralık 2013, Sancaktepe

“147 ton kitap, kilosu 15 kuruştan satıldı.

Millî Kütüphane tarafından Hurdasan’a gönderilen 147 ton kitap ve yazılı materyalin içinde tarihi çok eskiye dayanan yüzlerce nadide eserin sahaflara kilosu 15-50 kuruşa satıldığı ortaya çıktı.” Basından...

İstanbul Fetih Cemiyeti, 25 Haziran 2014 Çarşamba, Fatih

İstanbul Fetih Cemiyetinde “Bizim Yunus” temalı şiir, sohbet ve musiki programındayız azizim Cengizhan Orakçı’yla. Yahya Kemal’in rüyası yaşıyor gibi bu mekânda. İstanbul, fetih, Fâtih, Yahya Kemal, Türkçenin ruhu...

Nihad Sami Banarlı’nın: “*İstanbul, eşsiz bir Türk Mehmedciğinin serdarlığında kazandığımız, mukaddes bir muhâsara zaferinin aziz hatırasıdır.*” demesi boşuna değil.

Özcan Eygyidiren’in “*Bizim Yunus*” sohbeti ile açıldı Program. Çocukluğunda annesinden Yunus ilahileri dinlediğini hatırlatarak Yunus’dan şiir okumaları ile lise öğrencilerine hitap eder gibi anlattı Yunus Emre’yi. Hatta bir ara Cengizhan, “*Bu ne ya hu, biz daha iyi anlatırız üstad!*” dedi. Sonrası musiki...

Yunus’tan ilahiler yorumlayacak Elif Ömürlü Uyar. İlk ilahiden önce nefis ney taksimi Hüseyin Özkılıç’tan, hakkını veren bir taksim. Elimdeki program kâğıdı rüzgârda efil efil, açık pencereden içeri girmeye çalışan bir kedi... İnsanlar Cemiyetin avlusuna girip fotoğraf çekiyor çektiriyor. Rüzgâr içeriye doluyor. Bu sesleri alıp götürecek sanki yâre bir name gibi.

Cinuçen Tanrıkorur’un bestelediği hicaz bir ilahi ile başlıyor Elif Ömürlü. Derken ikinci ilahi, üçüncü ilahi özellikle üçüncü ilahide iyice giriyor Yunus havasına, vecd hâline, böyle dillendiriyor ilahiyi. “*Nice bir uyursun uyanmaz mısın, / Göçtü kervan kaldık dağlar başında.*” diye çığırıyor en yakıcısı da sanki bu: “*Aşkın ile âşıklar yansın ya Resûlâllah*”. İlahinin nihavent makamında yorumlanması yakıcılığını azaltıyor gibi diye düşünüyordum ki başka vurucu bir dize geliyor: “*Seni sevmeyen nâre yansın ya Rasûlâllah*”. Bu da teslimiyetin, bağlılığın, muhabbetin dizesi: “*Canım yoluna kurban olsun ya Rasûlâllah*”. Yine yakıcı bir ney taksimi... İçimiz kavrulmaya devam ediyor Sadettin Kaynak’ın bestelediği “*Bir kez yüzün göreyim, pâyine yüz süreyim / Anda canım vereyim, aman Allah’ım aman.*” Hüzam ilahiyle yan gönül, dön gönül...

Arada kaynasın istemem. Bir de Üstadın mekânındayken “Türkçenin ağızımızda, anamızın sütü gibi helal ve ak oluş”unu düşünmeden edemedim.